

24-25 березня 2017 року

РЕКОМЕНДАЦІЇ

V Всеукраїнського форуму місцевого самоврядування

За підсумками обговорення актуальних питань реформи місцевого самоврядування та інших реформ, що відбуваються в Україні учасники V Всеукраїнського форуму місцевого самоврядування, а також представники органів державної і виконавчої влади, місцевого самоврядування, міжнародних донорських організацій, інститутів громадянського суспільства, експертної та наукової спільноти ухвалили наступні РЕКОМЕНДАЦІЇ:

I. Звернутись з пропозицією до Верховної Ради України з метою прискорення розгляду проектів Законів України, що:

- сприяють запровадженню визначеного Європейською хартією місцевого самоврядування принципу повсюдності місцевого самоврядування, зокрема, щодо поширення юрисдикції органів місцевого самоврядування за межами населених пунктів у межах об'єднаних територіальних громад;
- забезпечують належну фінансову основу об'єднаних територіальних громад, проголосувавши в цілому за зміни до Бюджетного Кодексу (законопроект №4773);
- встановлюють засади нового адміністративно-територіального устрою, який передбачає оновлений субрегіональний (районний) рівень та виключає дублювання повноважень районів та ОТГ, особливо у випадках коли територія району повністю «покривається» однією - двома громадами;
- визначають особливості створення та функціонування агломерацій як особливих форм міжкомунальної й соціально-економічної взаємодії громад міст і населених пунктів їх приміської зони;

II. Стосовно запровадження задовільного врядування як однієї з невід'ємних складових ефективного управління в межах процесу європейської інтеграції України:

- *Кабінету Міністрів України пропонується ухвалити Стратегію інновацій та належного врядування на місцевому рівні, зобов'язати органи виконавчої влади та рекомендувати органам місцевого самоврядування дотримуватись у своїй діяльності принципів належного врядування й усебічно сприяти їх реалізацій, в тому числі шляхом ухвалення відповідних планів заходів щодо реалізації Стратегії.*

III. Стосовно невідкладних змін до чинного законодавства, які мають забезпечити місцевий соціально-економічний розвиток та спроможність територіальних громад:

3.1. Внести зміни до Бюджетного кодексу України, спрямовані на:

1) уникнення відволікання коштів місцевих бюджетів на державні цілі, для чого в органах Держказначейства передбачити розподіл єдиного казначейського рахунку на три рахунки: а) для коштів державного бюджету; б) для коштів обласних і районних бюджетів; в) для коштів сільських, селищних, міських громад;

2) коригування обсягу освітньої субвенції відповідно до збільшення кількості класів на початок нового навчального року за умови збереження показника середньої наповнюваності класів;

3) списання заборгованості місцевих бюджетів перед Державним бюджетом за середньостроковими позиками, яка знаходиться на обліку в Держказначействі (крім заборгованості бюджетів Автономної Республіки Крим);

4) сприяти прийняттю змін до Бюджетного кодексу України та Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» щодо фінансування виключно за рахунок субвенцій з Державного бюджету України видатків на утримання установ професійно-технічної освіти та компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян.

3.2. Щодо змін до Податкового кодексу України:

- Не допустити реалізацію проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу та інших законів України щодо скасування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю тютюнових виробів», що стосується перерозподілу власних доходів сільських, селищних, міських рад, адже прийняття зазначених змін може започаткувати негативні тенденції перенесення частини ресурсів на вищій рівень, зведе

нанівець усі докладені зусилля по децентралізації та демотивує місцеві ради у здійсненні подальших кроків з децентралізації та бюджетної реформи.

- Забезпечити дотримання принципів податкового законодавства та не допустити втручання органів виконавчої влади в діяльність органів місцевого самоврядування, зокрема щодо встановлення місцевих податків та зборів.

- Не допустити зменшення дохідної частини місцевих бюджетів передбачених проектом Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні» без відповідних компенсаторів для місцевих бюджетів.

- Сприяти прийняттю Закону України щодо запровадження акцизного податку з роздрібного продажу нафтопродуктів із зарахуванням його до бюджетів місцевого самоврядування, оскільки скасування вказаного податку з 01.01.2017 негативно впливає на стан наповнення місцевих бюджетів та сприяє росту тіньового «сектору».

3.3. Вирішити питання із заборгованістю держави перед підприємствами сфери ЖКГ, яка виникла внаслідок різниці тарифів за комунальні послуги та врегулювати питання реструктуризації заборгованості для цих підприємств. Унормування цього питання та забезпечення проведення державою своєчасних розрахунків за надані населенню пільги та субсидії.

3.4. Встановити пільгові тарифи на електричну енергію для потреб зовнішнього освітлення та міського електротранспорту. А також розробити державну програму енергоефективних заходів у сферах зовнішнього освітлення населених пунктів і міського електричного транспорту.

3.5. Не допустити прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового рішення про встановлення місцевих податків і зборів, Типового положення про оподаткування платою за землю, Типового положення про оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», яким звужується самостійність місцевих рад по встановленню місцевих податків та зборів.

3.6. Підготувати проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (щодо збільшення обсягів освітньої та медичної субвенцій) у зв'язку з гострою незабезпеченістю по видатках, що фінансуються за рахунок даних субвенцій, особливо в медичній галузі.

3.7. Сприяти прийняттю Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо пасивних доходів», яким закріпити за місцевими бюджетами податок на

доходи фізичних осіб від оподаткування пасивних доходів відповідно до часток зарахування ПДФО.

3.7. При підготовці проекту Державного Бюджету України на 2018 рік розробити стабільний компенсаційний механізм покриття видатків переданих з державного бюджету місцевим бюджетам на утримання закладів освіти та охорони здоров'я шляхом перегляду нормативів зарахування податків та зборів в частині збільшення ресурсу місцевим бюджетам.

3.8. Передбачити в державному бюджеті на 2017 рік субвенцію на компенсацію пільгового перевезення окремих категорій громадян.

3.5. Сприяти невідкладному винесенню на розгляд Верховної ради та ухваленню

- законопроектів № 2466 «Про органи самоорганізації населення» (у новій редакції) та № 2467 «Про загальні збори (конференції) членів територіальних громад за місцем проживання», які забезпечать організаційно-правові умови для суспільної легітимності процесів об'єднання територіальних громад та включення громадської ініціативи в їхній розвиток.

IV. Сприяти розвитку організації надання послуг на рівні району в місті:

- внести зміну до абзацу п'ятого пункту 2 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення деяких категорій інвалідів санаторно-курортними путівками, затвердженого постановою Кабміну № 110, доповнивши його після слів «виконавчих органів міських» словами «районних у містах (у разі їх створення)».

V. Стосовно стимулювання ОСББ, обліку, формування та нарахувань тарифів житлово-комунальних послуг:

5.1. Внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», передбачивши збільшення фінансування державної цільової програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2017 рік в частині стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів.

5.2. Внести зміни в чинне законодавство України щодо врегулювання питань обліку холодної та гарячої води і теплової енергії, зокрема:

- внести доповнення до п. 2 ст. 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», в пункті 2, ст. 31 доповнити абзацом наступного змісту: «При розрахунку інвестиційної

складової ціни/тарифу в обов'язковому порядку передбачати вартість необхідних інвестицій для забезпечення 100% загального будинкового обліку послуг з централізованого опалення, гарячого (холодного) водопостачання»

VI. Стосовно нарахувань за теплову енергію по квартирах житлових будинків з горизонтальною розводкою внутрішньо будинкової системи центрального опалення:

- передбачити механізми регулювання питання обліку природного газу, а саме: зобов'язати підприємства-постачальники встановлювати загальнобудинкові прилади обліку природного газу при згоді більшості мешканців, використовувати встановлені загальнобудинкові прилади обліку як технологічний, а не комерційний облік, та включати встановлення індивідуальних квартирних лічильників природного газу до переліку заходів інвестиційної програми підприємств, які займають газифікацією та реалізацією природного газу, відповідно до статті 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» .

VII. Стосовно змін до галузевих законів щодо порушення правил торгівлі алкогольними напоями, щодо реклами алкогольних напоїв та тютюну, обмеження та заборони щодо зовнішньої реклами:

7.1. Щодо порушення правил торгівлі алкогольними напоями, внести доповнення у ЗУ "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів" стосовно терміну позбавлення ліцензії та розширення повноважень органів місцевого самоврядування, щодо обмеження торгівлі алкогольними напоями.

7.2. Внести зміни до ч. 5 ст. 16 Закону України «Про рекламу», передбачивши можливість розширення списку обмежень та заборон встановлення зовнішньої реклами необмеженим.

7.3. Привести у відповідність Закон України «Про рекламу» до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», а саме вилучити процедуру продовження строку дії дозволу на розміщення зовнішньої реклами, оскільки Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» така процедура не передбачена.

7.4. Узгодити Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» із Законом України «Про рекламу», а саме: заборонити реєстрацію знаків, що містять слова «алкоголь», «тютюн».

VIII. Стосовно утримання об'єктів благоустрою: внести доповнення до ст. 152 КУпАП, у вигляді частини 2 даної статті:

- «Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме правопорушення, – тягне за собою накладення штрафу на цю особу від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; на посадових осіб, громадян-суб'єктів підприємницької діяльності – від п'ятисот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»

IX. Стосовно незаконного продажу наркотичної речовини насваю в Україні:

- заборонити в Україні виробництво, ввезення, пересилання, перевезення та торгівлю насваєм, включивши даний продукт до списку наркотичних речовин.

X. Щодо процесу подання позовної заяви до суду про стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги:

- внести зміни до Закону України від 8 липня 2011 року № 3674-VI «Про судовий збір», щодо встановлення ставки судового збору в розмірі 1,5 % від ціни позову для будівельних кооперативів, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та ін., якщо судові витрати не закладені у тарифі, членських внесках тощо, а саме у першому абзаці п. 1 частини 2 ст. 4 цього Закону вилучити слова «але не менше одного розміру мінімальної заробітної плати».

XI. Підтримати проекти Законів № 5364, 3585, 2635 щодо реформування системи паркування, розподілу надходжень від штрафів за порушення правил зупинки, стоянки транспортних засобів в межах населених пунктів та збору за місця для паркування транспортних засобів.

XII. Запровадити адресну державну компенсацію пільговикам.

XIV. Внести зміни до Земельного Кодексу України, щодо заборони визнання права власності на МАФ як на нерухому річ, яка за технічними характеристиками має ознаки рухомої речі.

XV. Надати інформаційно-методичної підтримки об'єднанням територіальним громадам при формуванні та реалізації стратегій їхнього розвитку за участі громадськості, створенні у периферійних громадах органів самоорганізації населення у вигляді сільських та інших комітетів та налагодження їхньої співпраці із старостами, допомагати у розробці статутів територіальних громад, запроваджувати відкрите співучасницьке бюджетування.